

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Стіваришення "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

НА ДОПОМОГУ ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Щораз страшніші вісті надходять про лютий терор на землях Західної України, окупованих Польщею і Румунією. Кров буриться в жилах, нерви судорожно здригаються і потрясають цим тілом при читанні цих вістей в європейській пресі.

Повільно переслідують, арештів, побиють, катувань, брутальних убивств бушує там з дикою лютистю. По тюрмах заведено найстрашніші тортури для політичних в'язнів, особливо для комуністів, перед якими жахнулося б середовище. Страшні річі про це розказують вирвавшись на волю в'язні. Українську робітничу пресу замкнено і не дається дозволу на видавання ніякого іншого українського робітничого часопису. Робітників карують навіть за розповсюдження польського революційного робітничого часопису "Трибуна Робітничі". Зтероризовані і переслідувані свідомі селяне і робітники Галичини, Волині, Подляння і Буковини тікають на Радянську Україну і там оповідають нечувані річі про пекло, в якому мучиться трудове населення Західної України.

Найстрашніше положення під польсько-шляхетським пануванням. Якесь дика жабода катування і людської крові охопила польську буржуазію. Про страшний катування і брутальне замордовання Ольги Бесарабової ми вже писали. Але це тільки один із безчисленних винків польсько-шляхетських класів. "Трибуна Робітничі", що виходить у Львові, майже в кожному числі наводять описи подібних катувань. І то не тільки українських селян, робітників і інтелігенції, але й єврейських, білоруських і польських робітників, що осмілюються протиставити шляхетській нагайці. Найбільше однак терплять українські селяне і робітники, котрі являються найстрашнішими ворогами польсько-шляхетської влади, бо бажають вони освободження з-під Польщі і з'єднання з Радянською Україною.

Ця думка про з'єднання з Радянською Україною серед селянських і робітничих мас Західної України нині вже ясно скристалізована і її, особливо при пануючих там тепер жахливих умовах, не вдається затиснути ні українським націоналістичним угодовцям, ні зрадливим фашистам. Треба тільки допомогти нашим братам прорвати скочуючі їхні руки і ноги ланцюги.

Справа допомоги українським трудовим масам Західної України стала нині дуже актуальною і тому ми про цю проблему і будемо говорити до того часу, поки Західна Україна не стане вільною від данського ярма і нагайки, нероздільною частиною робітничо-селянської Радянської України.

Тільки що недавно прем'єр брит. робітничого уряду Річмонд, заявив про потребу провірення границь установлених Рижським договором, то-то й границь, які відділяють Західну Україну від Радянської України, а польському міністрові Скірмунтові сказав в Лондоні, що таке провірення потрібне тим більше, бо Польща не виконала навіть постанови її власного союму відносно надання автономії Східній Галичині. Ця заява прем'єра МекДоналда викликала затрівження в польських урядових кругах, бо вона поставила знак питання над правом Польщі до загарбаних нью західних українських земель і пригадала світові кривду заподіяну українському населенню Західної України.

Крім цього, польсько-шляхетський терор і насильства на окупованих нью землях Західної України найшли сильний відгомін в пресі Радянської України і цілого Радянського Союзу, а також і в часописах західно-європейських, особливо в німецьких і чеських. Робітники і селяне Радянської України на масових мітингах підносять сильний протест проти польського терору і прирікають допомогти українським робітникам та селянам Західної України у їхній боротьбі проти гнобителів.

Отже настала хвиля, коли знова треба українським робітникам та фермерам в Канаді і Злуч. Державах говорити про цю справу і висловити її скрізь, перед кожним і всіма працюючими цілого світа. Треба говорити про цю справу, в усіх робітничих часописах та журналах на різних мовах, особливо в англійських, а навіть при роботі треба розказувати робітникам усіх народностей про ту страшну неволю і лютий терор, під якими стонуть трудові маси Західної України, і закликати їх, щоб всіма способами і силами допомагали освободженню наших і їхніх класових братів і товаришів. Треба, щоб працюючі маси цілого світа знали, що діється на землях Західної України, кого і за що мучить там польська і румунська буржуазія, то вони стануть в обороні поневолених українських трудових мас. А коли настане слушна хвиля для розправи з польськими і румунськими гнобителями, то організовані працюючі знатимуть скрізь, що це не якась контрреволюційна "отаманська авантюра", або інша затія української недорослої буржуазії, але що це вільна боротьба поневолених українських трудових мас і тоді дадуть свою допомогу нашим братам, як дали її минулих років працюючим Радянським Республікам.

Українська міщансько-панська класа поволі погодилася з польськими і румунськими панамі. Вона проносить тільки з панської ласки автономії. Вона вже не бажає незалежності Західної України, бо бачить, що трудові маси не дали б вже її панувати і злучилися б з Радянською Україною. Українські пани і пани воліють оставати під Польщею і Румунією, бо там все такі пани панамі, бо там буржуазний лад, а Радянську Україну вони ненавидять так само, як польські, румунські і всі інші пани буржуї. Тому то українська буржуазія під Польщею і Румунією нині зовсім не закликає до боротьби проти польської шляхти і румунських бояр, але це й в своїх газетах цуккує на революційних робітників і селян.

Не протестують нині і українські буржуазні наймити тут в Канаді і Злуч. Державах. Невдамо ще кричали по під небеса за допомогою Петрушевичови, "рідному краєві", а тепер "наші" канадські доларові патріоти заявляють вже, що вони не можуть помагати якомусь іншому "рідному краєві", бо від часу скандального провалу Петрушевичового правління їх ніякою вітчиною є тільки Канада і їм до "рідного краю" немає ніякого діла. А в Злуч. Державах українські панки, підпанки і пани теж мовчать.

Але робітники і фермери не можуть мовчати, бо в них болять серце за своїх страдаючих братів. І вони підняли свій голос протесту проти терору польсько-шляхетських і румун-

сько-боярських катів. На мітинги, що були устроєні в цій справі при кінці минулого місяця заходом Української Секції Робітничої Партії Канади по цілій Канаді, прийшли многи тисячі українських робітників і фермерів, щоб заперестувати проти насильства, поповнюваних над нашими братами, і одностайно скрізь прирекли всіма силами допомагати їхньому освободженню. І це були робітники і фермери, що належать до різних організацій, церков і товариств. Для них всіх ця справа близька і важна, бо відчувають вони біль своїх братів, робітників і селян Західної України. Не знають його тільки ті панки, котрих цікавлять лише такі громадські справи, на яких можна щось скористати.

Голос протесту українських робітників і фермерів в Канаді вже відгомонує по англійській пресі, яка помістила місцями довші, а місцями коротші звіти з мітингів і подає резолюції протесту, в цілости або уривками. Резолюції протесту висилається також до робітничих часописів в Америці і Європі, а також до урядів всіх важливіших робітничих організацій, між ними й до Бритійської Партії Праці.

Це тільки початок, за яким повинна піти безпінна праця в напрямі розголосування та популяризування цієї справи і підтримання всіх можливих заходів для допомоги вільній боротьбі трудових мас Західної України. І ми певні цьому, що українські робітники та фермери на цім континенті зроблять для цієї справи все, що зможуть. Вони не відвернуться від своїх безсталаних братів і від їхнього голосу розпущки, а будуть помагати їм до того часу, поки вони не стануть вільними хазяїнами на своїй землі.

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА.

(Докінчення.)

Одразу по революції 1917 р. починається запекла боротьба між двома культурами, — старою куркулівською — інтелігентською та новою пролетарсько-незалежницькою, що лише народжується.

Трудящі маси не повинні, звичайно, відкидати й нищити без розбору культурні надбання попередніх часів та клас. Не дурно ж і товариш Ленін казав, що не вадило б пролетаріатові Радянських Республік де-чого почитити з буржуазії, улаштувати найліпші з надбав буржуазної культури.

Та чи багато міг по революції 1917 р. український пролетаріат разом з незалежним селянством використати з культурної спадщини дореволюційних часів? Цеж не була навіть розсвіта й розвінчана буржуазна культура, бо й буржуазія українська не встигла ще оформитися, як слід. Своє значення революційно-утопічного чинника ця культура втратила з моменту скасування національного пригноблення України.

Не говорячи вже про інтелігентську — індивідуалістичну розклад та реалістично-містичні настрої, пролетаріатові не вадитим, ба навіть просто чужим було обмеження гтєї культури сучасно-селянськими мотивами, інтересами "власної хати", куркулівською, дрібно-власницькою ідеологією.

Це все стало чужим і незалежному селянству, бо й воно зрозуміло, що для поліпшення свого становища воно повинно відмовитись від примітивної, підстаркуватї техніки господарювання. Незалежницьке село мріє про трактори, машини, електрофікацію, а не про стихійно-порожні степи, воли та гопак з горілкою. Ве-чорницї, колядки, просвіти — все це потрохи витісняється, зникає з побуту незалежницького села, заміняється хатами-читальнями, селянськими будинками, збудованими на індустріальних основах, комбуржками, комсомолом, агробазами, досвідними станціями, філіями "Плугу".

Кооперація також не обмежується зараз споживчими товариствами й кустарництвом, утворюється "Селотехніка", кооперация індустріалізує село, знаходить для себе вихід на міжнародні ринки.

Зрозуміло також незалежництво й батрацтво, що остаточно перемоги воно зможе добитись лише в союзі з могутньою силою — пролетаріатом, і почало зв'язувати себе з інтересами пролетарського міста, вважати його своїм політичним керманцем; по селух утворюються організації Співки Робітників Землі й Лісу, прірва між селом та містом зникає, бо верховодять тепер на селі не куркулі, лише незалежні й пролетарі.

Міський пролетаріат також перестав із застерєженням відноситись до всього українського. Це застерєження було невипинучим, доки українська культура виявлялася в шовіністич-

ни. Бо дійсно культурному пролетареві є чужою порожня пиха, так властива безграмотним рецензентам з "Українського Голосу". Творючи культуру й допомагаючи в цій творчості пролетарям інших націй, пролетаріат України несе виконувати своє історичне класове призначення, свій високий, почесний обов'язок.

В других статтях я ще поговорю з читачами про стан окремих галузів сучасної української культури, а зараз кінчу з нашою першою темою.

Є дві українські культури, як і дві України. Одна животіє, доживає о-

станні дні на жовтобакитній еміграції під крильцем польської шляхти, румунських бояр, мадьярських катів, або американсько-канадських капіталістів. Це рабська, обмежена, нікчемна куркулівсько-інтелігентська "культура".

Друга — радянсько-комуністична, пролетарсько-незалежницька, могутня й переможна, що займає поважне місце на арені всесвітньої культури.

Вона належить сучасне, для неї майбутнє, бо з нею величезні, нечислімі творчі маси робітництва й бідного, незалежного селянства.

Василь Ролемко.

РОБІТНИКИ І ТХ ПРЕСА.

Багато пишеться, ще більше при кожній нагоді говориться про значення робітничої преси і про значення та ролу преси в боротьбі класів взагалі.

Передові свідомі робітники розуміють значення своєї преси і перед тисячів мільйонів байдужих членів своєї класи, отих поневолених безсловесних рабів, несуть на собі весь тягар удержання своєї преси при життю.

Капіталісти дуже добре розуміють значення друкованого слова і вони створили свою сильну пресу, якою засипають всі найдавші закутки, навіть робітничі хатини; клерикали також розуміють значення преси і, залишивши біблію тільки про форму, вони всіма силами поширюють свою пресу; навіть театральні компанії, навіть артисти для поширення собі реклами створили свою сильну пресу в формі прекрасно ілюстрованих журналів.

Не знайдете в сучасній суспільстві такої класи чи верстви, або такої політичної, економічної, релігійної, освітньої, мистецької галузі, яка не мала б своєї преси.

І серед всіх них найслабшу пресу має найчисленніша класа — працюючих.

В чім же причина? Причина перш всего в тім, що та класа, будучи упосядженною, думала тільки про своє фізичне животіння. Пануюча класа, маючи в своїх руках політичне і економічне керівництво краю, не дала робітничим спромогти унитись читати, замкнула перед ними і їх дитячі двері школи.

І що-ж ми можемо закнутити робітництву за його байдужність до преси, або за нерозуміння значення преси, коли величезна його більшість неграмотна, або грамотна тільки так, аби, як то кажуть, умів лоба перехрестити. А котрий робітник і навчився грамоти,

Робітник.

"БРЕХНЯ" І КРУТНЯ.

(Фейлетон.)

Нема вже Винниченка. Зшаповалися Винниченко, або лишилося лише так званий Винниченко.

А самого, отого славного літерата Володимир Винниченка нема. Хто не вірить, хай загляне в джерзистську "Свободу" з 29 і 30. марта.

Приїхав з Берліну до Праги Винниченко і в Празі лишилося з него лише "так званий".

Приїхав Винниченко до так званої Праги і виступив там з так званім викадом, в так званім салі Садовського перед так званою півтора тисячною аудиторією. Про це доносить так зване "Укр. Пресо-ве Бюро" до так званої "Свободи".

І велике відкриття зробив так званий Винниченко на цім викаді.

Знаєте чому капіталістичні держави почали визнавати Радянський Союз?.. Ах, правда, так званий Радянський Союз?.. Тому, що в Росії і на Україні "переломовий момент". Навіть не так званий, але просто вам переломовий. Отож зякались капіталістичні держави, що той переломовий момент може поломити більшовики, взяли та й визнали їх. І спасли більшовики.

Так каже Винниченко. А далше він каже:

Побачили капіталістичні держави, що промисл в Радянськїм Союзі заплепає — взяли й визнали.

А це далше:

"Селянство обдерте, "смічється" з селянством не вдається".

Смерть, значить, приходить більшовикам.

А ще трохи далше:

"Але підкріплене за останні роки (селянство) починає набирати сили".

А знов далше:

"Смертний суд над більшовиками підписано. Питання тільки в тому, як вони впадуть".

От прокайте питання! Скажіть на милость бога, як більшовики впадуть? Так званому Винниченкові і його націонал-демократичному фронтові конче треба знати — як більшовики впадуть?..

— Батецьку! У мене є два сини — каже циган — й обидва вони ворожити: один каже, що завтра буде дощ, а другий, каже, що буде погода. І не премійно котрийсь вгадає. Винниченко хитрийший за циганових синів. Він каже: "є кілька можливостей", від яких більшовики впадуть. З них: "військовий переворот", "взбух з низу" і "війна".

Є ще інша можливість, про яку Винниченко не згадав: ні військового перевороту, ні взбуху з низу, ні війни може не бути і тоді... більшовики не упадуть.

Що-ж тоді робити? Ждати? Ні!

Треба "підготувати наші сили до того моменту, коли більшовики будуть падати".

Ну, а якщо вони такі низькі вам як не захоцуть падати? Що тоді робити?

"Іхати на Україну!" Тільки "не для сменовеховства". Але класичем тих, що пойдуть мусить бути "радянська влада". Бо так сказав ще Трудовий Конгрес 1919 р.

А це далше Винниченко каже:

"Повідку М. Грушевського можна вважати тільки за вчинок шкідливий".

Чому?

Бо він вніс деморалізацію в емігрантські круги.

Вгадайте, товаришу, чого Винниченко хоче?

Хто його знає, чого він хоче. Здається, він сам не знає, чого він хоче.

В Укр. Роб. Домі в Вінніпегу грали 29. марта драму, написану Винниченком, "Брехня".

Цілий вечір грали.

І ніхто нічого не зрозумів. Питали люде самих аматорів: — Кого любила Нагала Павловна?

Ніхто не знає.

Питали саму "Наталю".

— Питайте режисера — каже вона.

Спитали режисера.

— Питайте Винниченка — каже він.

— Так пощо-ж ви грали "Брехню"?

— Щоб показати вам "Брехню".

Пощо я пишу цей фейлетон?

Щоб показати вам нову Винниченкову крутню.

Нема Винниченка. Лишився лише так званий Винниченко.

Панько Куркуленко.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІ "У.Р.В."

Дорогі Товариші!

Не відмовте помістити на сторінках свого часопису відповідну мою заяву:

З огляду на це, що в Європі серед українського загалу існує помилкове поняття неначе львівський кореспондент "Укр. Роб. Вістей", що підписується від своїми статтями Ір. е. я, на цьому місці заявляю, що нема в мене нічого спільного з цім псевдонім і я не винуватий, що цей кореспондент вивіз собі початкові букви мого псевдоніму.

Спростування це я привололений помістити тому, щоб оминати на далі прикрї для мене непорозуміння.

З товаришським привітом,

М. Грчан.

31. березня 1924.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!
 УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ

Одиний часопис в Злучених Державах, який в діяльності заступає інтереси працюючого люду. Виходить кожного дня окрім державних свят.

Обов'язком кожного українського робітника є стати переплатником цього часопису. В нім ви знайдете цікаві вісті з цілого світа, як також політично наукові статті, розвідки, дописи і т. п.

Передплата на рік \$9.00.
 Пишіть сейчас на слідуючу адресу:
 UKRAINIAN DAILY NEWS
 502 East 11th Street
 New York, N. Y.

Кожний класово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету

The WORKER
 Офіційний орган Робітничої Партії Канади.

Передплата на рік вносить \$2.00, на півріччя \$1.00. Зашліть передплату такі ще нині!

Адреса:
 THE WORKER,
 Room 301, Tyrrell Bldg.,
 95 King St., East,
 Toronto, Ont.